

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 245/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., namietajúcu porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 137/ 2006-59 z 10. januára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2007 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu Prešov (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením č. k. 6 Co 137/ 2006-59 z 10. januára 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „*Donedávna som viedol súdny spor s O. v B. o neplatnosť platobného výmeru s účinnosťou od 1.V.02, ktorý bol na prvostupňovom súde vedený pod č.k. 4C 123/05 a právoplatne ním aj ukončený, a to jak v procesnej, tak aj hmotnoprávnej rovinách, a to jeho uznesením 18.X.06 v spojení s predom uvedeným uznesením, zo dňa 10.I.07, s nadobudnutím právnej moci dňom 5.II.2007.*

Vzhľadom na to, že uvedeným súdnym rozhodnutiam predchádzali aj iné súdne rozhodnutia, dokonca aj totálne nezákonný rozsudok vo veci samej a dokonca iba na úrovni základného stupňa súdu, ktorým sa mi bránilo v prístupe na reálny odvolací súd, svojou sťažnosťou, zo dňa 4.XI.06, som sa obrátil na Ústavný súd SR ... Túto moju ústavnú sťažnosť Ústavný súd SR svojím uznesením sp. zn. I. ÚS 362/06-8, zo dňa 30.XI.2006, veľmi ľahkomyselne odmietol a v jednej jej časti, ktorá je predmetom tejto ďalšej a opakovanej sťažnosti sa to stalo preto, že k zásahu do mojich základných práv by tu mohlo dôjsť až právoplatným uznesením o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ktoré síce v tejto dobe ešte neexistovalo, ale momentálne už existuje a je ním právoplatné uznesenie prešovského odvolacieho súdu, zo dňa 10.I.07.“

Zo sťažnosti, jej príloh a zo spisu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 362/06 ústavný súd zistil, že sťažovateľ ako žalobca viedol súdny spor s O. v B. o neplatnosť platobného výmeru v konaní vedenom Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 123/05. Sťažovateľ požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 123/05-34 z 10. marca 2006 vyplýva, že žaloba sťažovateľa na vyslovenie neplatnosti platobného výmeru bola zamietnutá. Proti tomuto rozsudku sťažovateľ podal včas odvolanie krajskému súdu.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 3 Co 179/06-44 z 1. júna 2006 vyplýva, že krajský súd nerozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu, ale vrátil spis okresnému súdu na rozhodnutie o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 Občianskeho súdneho poriadku.

Uznesením okresného súdu č. k. 4 C 123/05-45 až z 26. júna 2006 bolo rozhodnuté, že sa sťažovateľovi nepriznáva oslobodenie od súdneho poplatku. Proti uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie a uznesením krajského súdu č. k. 6 Co 123/06-49 z 23. augusta 2006 bolo uznesenie okresného súdu o nepriznaní poplatkového oslobodenia potvrdené.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 Co 130/06-53 z 25. septembra 2006 vyplýva, že krajský súd po konštatovaní, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok v stanovenej lehote na základe výzvy, ktorá mu bola doručená po tom, čo mu nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nerozhodol o odvolaní sťažovateľa vo veci samej proti rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 123/05-34 z 10. marca 2006, ale vrátil vec okresnému súdu na zastavenie odvolacieho konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku.

Okresný súd svojím uznesením č. k. 4 C/123/2005-54 z 18. októbra 2006 odvolacie konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku, proti ktorému sa sťažovateľ odvolal na krajský súd. O odvolaní rozhodol krajský súd uznesením č. k. 6 Co/137/2006-59 z 10. januára 2007 tak, že uznesenie okresného súdu o zastavení odvolacieho konania potvrdil.

Podľa sťažovateľa *„Celé súdne konanie bolo v tejto kauze v konečnom dôsledku zmarené paradoxne pre nezaplatenie súdneho poplatku a pritom tu existuje medzitýmny rozsudok vo veci samej, ktorý odvolací súd potvrdil iba uznesením ...*

Myslím si, že mnou označený porušovateľ základného a ľudského práva, ktorým je v tejto „dielčej“, resp. pokračujúcej ústavnej sťažnosti, Krajský súd v Prešove, porušil na môj úkor základné a ľudské práva podľa Ústavy i Európskeho dohovoru, keď svojím konečným rozhodnutím, zo dňa 10.I.07, potvrdil právu úplne odporujúce uznesenie Okresného súdu v Bardejove, zo dňa 18.X.06 a ktorým zlegalizoval a urobil právoplatným aj jeho rozsudok, zo dňa 10.III.06, ktorý v tom čase pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú súdnu žalobu, zo dňa 11.IV.2005, nesmel byť vôbec vydaný!“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto o nej rozhodol:

„1.) *V y s l o v u j e, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods.1), čl. 46 Ústavy SR a ods. 1), čl. 6 Dohovoru o jeho ochrane, týkajúce sa kauzy vedenej na Okresnom súde v Bardejove pod č. k. 4C 123/05, bolo v odvolacích konaniach Krajským súdom v Prešove porušené.*

2.) *Z r u š u j e právoplatné uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/137/06-59, zo dňa 10.I.07, v spojení s rozhodnutím prvostupňového súdu – uznesením Okresného súdu Bardejove pod č. k. 4C 123/05-54, zo dňa 18.X.06, ako aj jeho rozsudok vo veci samej pod č. k. 4C 123/05-34, zo dňa 10.III.2006.*

3.) *P r i k a z u j e Krajskému súdu v Prešove ďalej vo veci konať.*

4.) *P r i z n á v a I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie v minimálnej výške 150 tis. Sk (slovom stopňťdesiattisíckorunslovenských), ktoré je mu povinný Krajský súd v Prešove uhradiť do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.*

5.) *U k l a d á krajskému súdu v Prešove uhradiť vzniklé trovy tohto súdneho konania na označený účet právneho zástupcu sťažovateľa, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00 mutatis mutandis, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00 mutatis mutandis, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Sťažovateľ svojou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho uznesením č. k. 6 Co/137/2006-59 z 10. januára 2007, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 4 C/123/2005-54 z 18. októbra 2006, ktorým okresný súd odvolacie konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Za daných okolností bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či postup a napadnuté uznesenie krajského súdu nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda či sú z ústavného hľadiska ospravedliteľné a akceptovateľné.

Podľa § 5 ods. 1 písm a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov platného a účinného v čase relevantnom pre postup a rozhodovanie krajského súdu (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Po tom, čo bolo právoplatne rozhodnuté o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku, krajský súd postupoval v súlade s § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním odvolania, súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote 10 dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví.

Podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch príslušný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Vzhľadom na skutočnosť, že zákon o súdnych poplatkoch pripúšťal odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, príslušným súdom na zastavenie odvolacieho konania

pre nezaplatenie súdneho poplatku bol v tomto prípade súd prvého stupňa, proti rozhodnutiu ktorého je odvolanie prípustné. Ak by o zastavení odvolacieho konania rozhodol odvolací súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie nie je prípustné, bola by účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v rozsahu danom zákonom.

Vzhľadom na uvedené, krajský súd po konštatovaní, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok v stanovenej lehote na základe výzvy, vrátil vec okresnému súdu, ktorý svojím uznesením č. k. 4 C 123/05-54 z 18. októbra 2006 odvolacie konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Proti uzneseniu okresného súdu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku sa sťažovateľ odvolal. Krajský súd vzhľadom na skutočnosť, že súdny poplatok za odvolanie nebol zaplatený, svojím uznesením č. k. 6 Co/137/2006-59 z 10. januára 2007 rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu o zastavení odvolacieho konania potvrdil.

Ústavný súd sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľa, že postupom krajského súdu a jeho rozhodnutím z 10. januára 2007 mu bolo „*odopreté výslovné právo na súdnu ochranu, resp. na reálny prístup k súdu*“.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Základné právo na súdnu ochranu však nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy), akými sú napr. spôsobilosť byť účastníkom konania, povinnosť právneho zastúpenia v niektorých prípadoch, zákonom ustanovené náležitosti návrhu na začatie konania, zákonné lehoty a taktiež zaplatenie súdneho poplatku podľa ustanovení príslušného zákona (napr. II. ÚS 309/06).

Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že napadnutý postup krajského súdu, ako aj jeho uznesenie nie sú arbitrárne, a teda sú z ústavného hľadiska plne akceptovateľné, sťažnosť sťažovateľa nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia jeho základných práv, a preto sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007